

Зазначені твори порушують глибокі філософські питання, спонукаючи суспільство до осмислення навколишніх подій та їх наслідків. Митці крізь власну творчість розмірковують, транслиують своє бачення, викликають рефлексії та дискусії у всіх, хто торкається їх мистецького продукту.

Отже, сьогодні постає важливим проведення виставок та фестивалів, створення цифрових архівів, промоція сучасних молодих кейторів, що разом допоможе згенерувати новий культурний код України, який буде сповнений справжніми національними цінностями. Саме сучасні українські митці створюють живий літопис нашого часу, закарбовуючи у своїх творах не тільки трагічні події, але й силу духу та стійкість всього народу.

Література:

1. Большакова А. Смичком по ракеті. URL: <https://life.pravda.com.ua/culture/kompozitor-roman-grigoriv-vipustiv-albom-u-yakomu-grayut-na-raketi-sluhati-305229/> (дата звернення 03.03.2025).

2. Карпенко Н. А. Психологія творчості: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 156 с.

3. Клименко В. В. Психологія творчості: навч. посібник для вищ. навч. закладів. Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна». Київ: Центр навч. літератури, 2006. 480 с.

4. Міщиха Л. П. Психологія творчості: навч. Посібник. Івано-Франківськ: Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2007. 447 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-491-0-99>

ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ СОЦІАЛЬНОГО ПЛАКАТУ В УМОВАХ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

Рябінова І. М.

викладач

Фаховий коледж

Міжнародного гуманітарного університету

м. Одеса, Україна

Ямроз Л. С.

старший викладач кафедри дизайну

Міжнародний гуманітарний університет

м. Одеса, Україна

Плакатне мистецтво на сьогодні є одним з найпоширеніших і затребуваних видів художньої і дизайнерської творчості, а також плакат –

це ефективний засіб візуальної комунікації. Незважаючи на бурхливий розвиток технологій, стрімке впровадження програм штучного інтелекту, перенесення багатьох сфер діяльності до електронного середовища все одно саме традиційний друкований плакат залишається актуальним.

Специфічною ознакою мистецтва є те, що мистецтво завжди реагує на зміни та процеси, що відбуваються в суспільстві, політиці, економіці, культурі. І, відповідно, відображає це в своїх творах. Неможливо уявити собі мистецтво, відокремлене від людського життя і подій, – воно завжди «на зв'язку» з оточуючою нас реальністю. Мистецтво плакату реагує на події швидше за усі інші види мистецтва. Пов'язано це з різними причинами, однією з яких є швидкість виконання плакату з застосуванням сучасних графічних редакторів. Саме плакат повідомляє нам актуальну інформацію та закликає до конкретних дій.

Соціальний плакат представляє собою особливий вид плакату, призначенням якого є вказувати на проблеми в суспільному житті, підказувати шляхи і методи їхнього вирішення та сприяти розвитку суспільства в цілому. Ознаки соціального плакату – зрозумілість, чіткість, емоційність, образність.

За умов нинішньої ситуації в Україні основною метою населення є відновлення багатьох галузей виробництва, відновлення інфраструктури та пристосування (в першу чергу психологічне) мешканців нашої країни до складних обставин воєнного та післявоєнного періодів. Основною задачею соціальних плакатів є саме збільшення мотивації у людей до конкретних необхідних дій. Тематики плакатів є військова тема (мобілізація, допомога на фронті, волонтерство); тема боротьби зі зловживанням заборонених речовин, алкоголю; тема безпеки на дорогах і дотримання правил дорожнього руху; тема захисту тварин тощо.

Цікавим ходом дизайнерського рішення сучасного соціального плакату є використання метафори. Іноді саме метафора здатна донести до широкого кола глядачів потрібну інформацію та згодом вплинути на їхню поведінку. Найпоширенішими метафорами є голуб як символ миру, український тризуб як символ державності та їм подібні знаки. Найчастіше плакат пробуджує емпатію, викликає відчуття єдності з іншими людьми та бажання якнайшвидше доєднатися до спільної справи.

Плакат є потужним засобом самоідентифікації та відповідей людини на запитання: чим я можу допомогти своїй країні? В чому полягає мій обов'язок? Які мої дії призведуть до всезагального покращення життя? Плакат мотивує, підштовхує до дій, закладає певні ідеї. В деяких випадках плакат лише нагадує про ідеї, що давно вже існують у свідомості людини, але з якихось причин ще не реалізувалися. Випадково помічаючи такий плакат на вулиці або десь в іншому суспільному місці, людина раптом замислюється і врешті-решт переходить до конкретних дій.

У процесі досягнення ефективності комунікації з глядачем в плакаті застосовується стереотипізація – відомий метод психологічного впливу. Стереотипізація використовує стійкі соціальні уявлення для того, щоб спростити сприйняття інформації з плакату. Цей прийом ще багато часу не втрачатиме актуальності, адже соціальний плакат заздалегідь розрахований на широку аудиторію і образи на ньому повинні бути зрозумілими для всіх.

Психологічний вплив плакату досягається завдяки композиційним прийомам та вдалому кольоровому рішенню. Ключову роль відіграє образ на плакаті. Образ обов'язково має сприйматись узагальнено і миттєво – саме тоді глядач одразу сприймає інформацію та відповідним образом реагує. Виразність образу базується на контрастності кольорів та тону головного елементу плакату відносно тла, на якому він розміщений. Також велике значення має розміщення елементів на плакаті. Горизонтальне розміщення зазвичай викликає відчуття статичності та спокою, а діагональне – навпаки, свідчить про несподіваність та раптовість дії, отже є більш емоційно насиченим і вражаючим.

Важливим нюансом плакату є зображення лінійної перспективи, тобто демонстрація глибини зображення. Такого типу зображення більше занурює глядача у тему, сприяє появі інтересу до позначених подій та конкретної теми. Тут можуть бути використані фотографії спеціально обраної місцевості, ландшафту або інтер'єру. На такому фоні розміщуються людські фігури, шрифти та інші додаткові елементи.

Отже, значення плакатного мистецтва в нинішній ситуації важко переоцінити. Плакат виступає в ролі транслятора інформації і провідника важливих цінностей суспільства і культури. Саме він допомагає нам зосередити увагу на важливих речах в нашому житті та наважитися на швидкі і необхідні дії.

Література:

1. Сосницький С. Розвиток українського соціального плакату та його функції // ISSN 1028-5091. Народнознавчі зошити. № 4 (166), 202.
2. О. Донець, А. Буднік Сучасний український плакат як мистецький літопис спротиву російській агресії (Колекція плакатів дизайн групи «креативний спротив КНУКІМ, КУК).
3. Андрейканіч А.І. А 65 Антологія українського плаката першої третини ХХ століття. Косів: Видавничий дім «Довбуш», 2012. 120 с.